

De ♂ bloemen bloeien vóór den middag. Na den middag vallen zij, dus de meel-
draden, af, terwijl de steeltjes blijven zitten. De volgende ♂ bloemen zijn dan nog geheel
binnen het omwindsel besloten en vertoonen zich eerst den volgenden dag. De ontwikkeling
der ♂ bloemen heeft van uit het midden naar den omtrek van het cyathium, dus duidelijk
middelpuntvliedend, plaats. Een dwarse doorsnee door een niet al te oud cyathium toont
dit zeer duidelijk aan; bij de het dichtst bij het middelpunt gelegen, nog bloeiende of reeds
uitgebloeide bloemen snijden we door het witte bloemsteeltje; bij de meer naar buiten
gelegen, jonge bloemen, die dus nog geheel binnen het omwindsel besloten zijn, treffen we
den rooden helmdraad, terwijl we eindelijk aan den omtrek, tegen het omwindsel aan,
de gele doorsnee van den dikken helmknop te zien krijgen.

Het midden van het cyathium wordt ingenomen door één enkele vrouwelijke bloem,
die echter bij sommige cyathiën wel eens ontbreekt. De bouw is al even eenvoudig als
die der ♂ bloemen, daar er alleen een bloemsteeltje en een stamper aanwezig zijn; alleen
in enkele gevallen kan men ook een zeer kleinen kelk vinden. Deze bloem bloeit vóór of
soms ook wel gelijk met de eerste ♂ bloemen. Het steeltje is veel forscher dan dat der
laatstgenoemde, aan den top duidelijk in den bloembodem verdikt en tijdens den bloei
ongeveer even lang als het omwindsel, zoodat het groene vruchtbeginsel daarop schijnt te
rusten. De stijl is kort, in drie korte takjes gedeeld, die elk een 2-spletigen of 2-deeligen,
naar buiten gebogen, lijnvormigen stempel dragen; zoowel stijl als stempels zijn rood gekleurd.

Na den bloei verlengt zich het bloemsteeltje en buigt zich om, zoodat de top van de
jonge vrucht dan naar beneden gekeerd is. Dit verschijnsel is algemeen bij de *Euphorbia*'s. Als de
vrucht rijp is, richt het zich weer op. Bij *Euphorbia pulcherrima* heb ik nooit rijpe vruchten waar-
genomen, wel echter zwelt het vruchtbeginsel dikwijls en buigt zich al spoedig naar beneden.

De cyathiën van *E. pulcherrima*, die om de schitterend roode schutbladeren in het
Hollandsch als *Roode Wolfsmelk* aan te duiden zou zijn, zijn juist nog groot genoeg om met
het bloote oog onderzocht te kunnen worden, wenschelijk is het echter een loupe te
gebruiken. Eenige voorzichtigheid met het melksap is aan te bevelen.

J. J. SMITH.

VERTAKTE ANANAS.

Op bijgaande photo's ziet men aan de *Ananas* een verschijnsel weergegeven, dat
lang niet elken dag even mooi is waar te nemen. Bij beide is de top duidelijk gespleten;
bovendien is de eene in het bezit van maar één krans, de andere van twee kransen van
kleinere kolven onder de gespleten hoofd-kolf. Voor de tafel zijn deze niet alle bruikbaar;
de kleinere zijn daartoe ongeschikt.

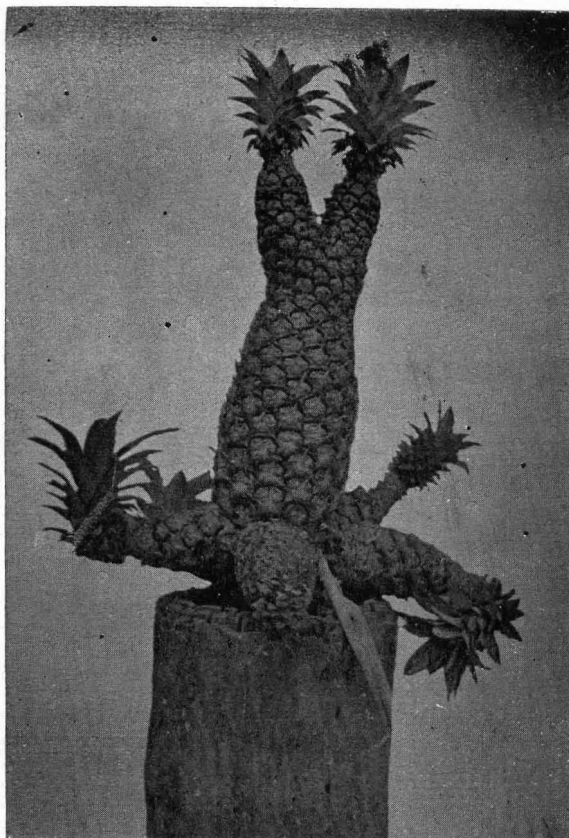
Op den passer komen dergelijke vertakte Ananassen betrekkelijk weinig voor. In de
natuur kan men ze vaker waarnemen, maar dan zijn in den regel de kleinere kolven heel
veel kleiner dan in bijgaande kiekjes, en is bovendien de grootere lang niet altijd gespleten.

Wil men voor een dergelijk verschijnsel eene verklaring vinden, dan mag men zich
niet tevreden stellen met slechts één of enkele weinige exemplaren alleen maar te bekijken,
maar moet men er eene nauwgezette studie van maken en veel materiaal met elkaar verge-
lijken. Mij ontbrak 't ten eenenmale aan de gelegenheid daartoe. Toch zou ik op grond
van wat men elders ziet eene aanduiding kunnen geven in welke voornamelijk drie rich-
tingen men naar eene verklaring moet zoeken, met kans op succes.

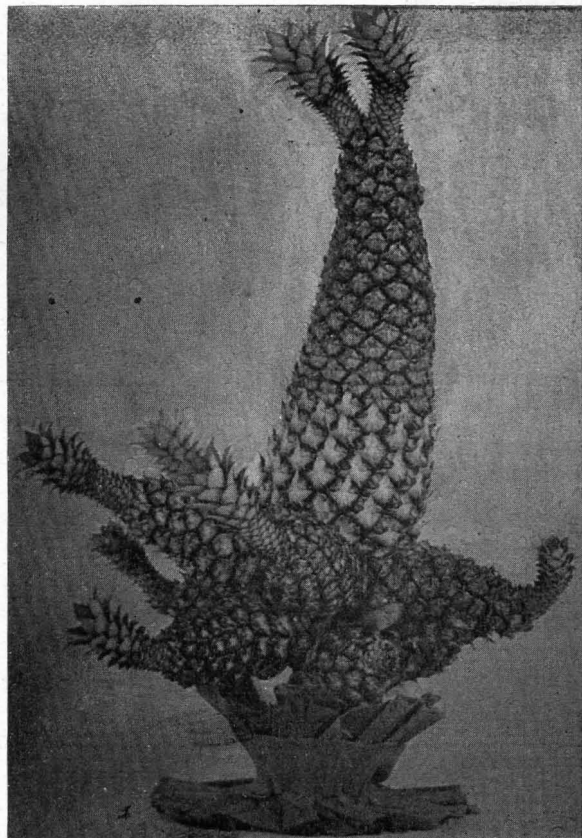
De *Ananas* kan zich vertakken als gevolg van de prikkel, die op haar wordt uitgeoefend door dieren, bijv. *Insecten*, of door andere planten, bijv. *Schimmels*. Een *Klapper* is als regel onvertakt; legt nu een *klapper-tor* de eieren in het groeipunt, dan zal dit worden verwoest, terwijl onder dit verwoeste groeipunt de klapperstam zich gaat vertakken. Een *Heksenbezem* is eene zeer rijke vertakking bijv. op *Tjemara* (zie de afbeelding in de 1ste aflevering); deze wordt veroorzaakt doordat de *Heksenbezem-schimmel* in dit geval leeft in het weefsel van de Tjemara-tak. Zoo zou dus het vreemde verschijnsel van een vertakte Ananas kunnen worden verklaard door eene dergelijke oorzaak als waardoor de Klapper en de Tjemara de abnormale vertakkingen laten zien.

Er blijft echter nog eene andere mogelijkheid over. De Ananas is oorspronkelijk uit Amerika ingevoerd. Ook daar is een dergelijk verschijnsel als in bijgaande afbeeldingen is weergegeven, meermalen gevonden; men meent nu in Amerika met bepaalde *variëteiten* te doen te hebben, waaraan men dan ook bepaalde namen heeft gegeven. Waarom zou dat ook hier niet het geval kunnen zijn; hier en daar vernam ik, dat o.a. de z.g. *Deli-Ananas* vrij geregeld vertakkingen te zien geeft.

Bij het maken van excursiën valt 't op, dat vertakte Ananassen meermalen aan den rand van kampongs worden gevonden; het verschijnsel is daar lang niet altijd even duidelijk.

Deze kolf is een geschenk van W. FOCK; de kiek van dit origineel is gemaakt door W. VEEN.

Eene reproductie van een photo voor dit doel door P. DE JAGER afgestaan.

Op zulke groeiplaatsen wordt de Ananas tevens als paggerplant aangekweekt, zonder dat de Inlander daar verder zoo heel veel aandacht aan schenkt. Geheel gave Ananas-planten komen in dergelijke, meest zeer verwaarloosde paggers, men kan haast zeggen, nooit voor. Waarom zou de Ananas zich niet even goed na verwonding of beschadiging, abnormaal rijk kunnen vertakken als andere planten, die men met opzet door te snoeien daartoe prikkelt?

Niet zelden wordt de Ananas-kolf met één vrucht vergeleken; dit is eene verkeerde voorstelling. In werkelijkheid is zij een tak met zittende bloemen. Om die reden hebben wij in den vertakten Klapperstam, in de Heksenbezem-vorming op takken van verschillende planten en in de gevolgen van het snoeien aanwijzingen in welke richting wij naar eene verklaring voor de vertakte Ananas kunnen zoeken.

A. R. S.

HET KLIMMEN VAN DE ROTAN.

Klimmen in den werkelijken zin des woords doen planten niet; zij houden zich met ranken, doornen of wortels vast en kunnen aldus een groote hoogte bereiken.

Zoo doet de rotan ook. Zijn bladeren zijn van de inplanting tot aan den top bezet met stekels, die door hun vorm uitstekend geschikt zijn zich vast te hechten. De planten,

